

مجموعه ابو الضحی

ماسوا شایسته شدن دلی تطهیر و چاش
بر تو حکمت و عرفان ایله تنویره آتش

هر ماه عربی ابتدای سیه اون بشنده نشر اولور فنون مجموعه سیدر

جزء ۴۴ [فی ۱۵ ربیع الآخر سنه ۱۳۰۲] [نسخه سی ۳ غروش

مقدمه جلال

[۴۳ نجی جزو دن مابعد]

دنیا یه جلال ایله رکن الدین گئی ایکی مجزئه فطرت یتشدیرن بر
عائله دن برده غیاث الدین ظهور ایتدیگنی دوشوندکجه انسانک ذهننه وله
کلیر! نه چاره که غیاثک حقنده اولان روایتلر تاریخلرجه متواتراندن و بویله
عقله صیغماز غریبه لر دائما کوردیگمز حالاتنددر . انسان ایله عقربى برخاصه
تولید وجوده کتیریور!

براق حاجیک آلچققلغه، پادشاهنک حرمنه گوز دیکمک، ولی نعمت
زاده سنک جاننه قیق، ملتک نصفندن زیاده سی تاتارک سیف تعدی و آتش
قهری ایله محو اولوب طور رکن رهین اندراس اولان حکومت اسلامییه
ارکانک انقاضندن کندینه بر سرای سلطنت تأسیسله اوغراشحق و نهایت
ادعای اسلامیتدن خالی اولمدیغنی حالدله غصب ایتدیگی برلرله برابر تاتاره
قارشی برکره اولسون قلیچ چکمکسزین اوکتایه عرض تابعیت ایتک خصوص
صلرنده کی ملغنتندن استدلال ایلدم . مع مافیه سیمای ماهیتده کوریلان
طور مخصوص تاریخ معلوماتندن دکل عالم خیال سانحاتنددر .

سیف الدینک افعالی ایله بدر الدین عمیدک، امیر نوشتگینک،
 عمادالملکک، خادم خانک اوصافی بتون بتون تاریخلردن استنباط اولندی.
 عزالدین قزوینی ایله قوام الدین بغدادی به دائر تاریخک و یردیگی
 معلومات بالاده بیان اولنان افعال ایله عزالدین قزوینی به شریعت نامنه
 حیلله کارلق، قوام الدین بغدادی به ایسه بالعکس صلابت اسنادندن عبارتدر.
 بنده کز ایسه وقعنهک صورت جریاننه نظراً عزالدینک حرکتی اسلام
 آردسندن دفع شقاقه خدمت و قوام الدین بغدادینک مخالفتی ناصر و یا اتابک
 طرفدارلیقه جستجوی منفعت فکرندن ایلری گلمش اولسنی هم احتماله
 ده قریب، هم ده اثرک فکرینه ده مطابق بولدیغ اچون وقعنهکی اوصورنده
 تصویر ایتدم. مع مافیه عزالدینک التزام ایتدیگی مسلکدهکی نقایص ایله
 قوام الدینک طورندهکی آغراغی ده نظردن اسقاط ایتماگه سعی ایلدم.
 بونلرک سفارت و محاوره لریله افعال و افکارینه متعلق اولان نقیصه لر بتون
 بتون تحلیل اثریدر.

اهمیتلری ایکنجی، اوچنجی درجه ده اولان قطب الدین و مبارک و سلمان
 و جابرک اشخص مفروضه دن اولسی و گرنک او یونک ارکانسندن معدود اولان
 نیردهنک اخلاقی بتون بتون خیالی بولغسی جهتیه بونلرده تاریخک هیچ
 دخل و خدمتی اولدیغنی تعریف اقتضا ایتمز. مهر جهانک ایسه تاریخچه
 بیلدیگمز حالی یالکز بالاده بیان اولنان محبت و فک نکاح و ازدواج و تسلیم
 قلعه ماده لرندن عبارت اوله رق سیمای اخلاقی عالم تصوره تمثیل ایتش بر
 دلاده معالینک تصویریدر.

نیرده عشقک الک رقیق حسیاتنی، مهر جهانده سودانک الک شدتلی
 انفعالاتنی گوسترمک آرزوسنده بولندم. سیماجه بر برینه تمامیه مشابه فرض
 اولنان بویکی خیال مجسمدن برینک میلی اذواق و لطائفه، دیگرینک ابتلاسی
 مفاخر و معالی به منحصر اولدیغیچون سیرتجه بتون بتون بر برینه مخالفدر.
 مع مافیه جلال نظرنده آردلرنده برفرق گورنماگ او یونی ترکیب ایدن اسباب

اصلیه دن اولدیغندن اولیله ایکی آیری منشادن ظهور ایدن حسیاتک جلاله قارشی گوستردیگی آناری ممکن اولدینی قدر بر برینه تقریب ایلدم .

زاهره ایچون تاریختک و یردیگی سرماییه براق حاجب وقعه سنه منحصر اوله رق حسیات و اخلاقه متعلق او یونده نه قدر تفصیلات گوریلور ایسه جمله سی محصول تصوردر . بونده التزام ایتدیگم ماده ایسه شفقت مادرانه تک نفرت دنیات ایله کشا کشندن حصولی طبعی اولان برطاقم تأثرات متضاده بی گوسترمک ایدی؛ مقصوده واصل اوله مدمسه قصور نیتده دکل اقتدار سزلقده در . شوراسنک ده صورت مخصوصه ده بیانه لزوم گوررم که هر بری بر بشقه خاندان معالی ایچنده یتشمش بواوچ پرورده عصمه اسناد ایتدیگم شیوه عرفان و طبیعت شاعرانه اگر دنیانک هر طرفده اولان قادیلر بزم قادیلره قیاس اولنورسه صرف مغایر حقیقت گورینور؛ فقط دقت بیورملق لازمدر که اوزمانلر ایران و تورانده و بلکه ممالک اسلامیه تک هر جهتده تربیه و معرفتجه قادیلرک ارککلردن هیچ فرقی یوق ایدی . حتی یقین و قتلره قدر ایرانده نه قدر شاعر گوریلور ایسه همان اوقدرده شاعره موجود ایدی . بناءً علیه موصوفه لرده اودرجه مزیت گوسترمسه یالکز او یونک ذوقه دکل تاریختک سوقنده خلل و یرمش اولوردم .

§

جلالک صورت تحریری ده بعض ایضاحاته احتیاج گوسترر : یونان مسلکده گوره عموم فاجعه لر و شکسیر یولنه گوره بویله جدی و مهم او یونلر دائما شعر ایله یازلمقده در . شکسیر یولنده بیله او یونی نظم و نثر ایله مخلوط یازمق یالکز شکسیره مخصوص اولان حالدرند . بواعتباره ایسه لطافت و تأثیرده ده شعرک مسلم اولان رجحانی سبب عداولنور . حال بویله ایکن بزم شعر مزده اولان مساعده سزلک جهتیه تیارویه متعلق اولان آثار عاجزانه مک و خصوصیه جلالک منظوم اوله رق ترتینه موفق اوله مدم .

معلوم اولدینی اوزره بزده اصول نظم لسانک طبیعتته تمامیه مغایر

اوله رق لطافت افاده بی بتون بتون بخلال ایتدیکجه زبازرد اولان تعیر لرمزک یوزده برینی شعرده قوللانه میر: قوللاندیغز تعیر لری ده یا وزنه و یا تلفظ اصلی به تطبیق ایچون حروف و حرکاتنده اختیار ایتدیگمز امالات ایله بتون بتون شیوه لساندن چیقارمغه محتاج اولورز. واصف کی شعری استانبول شیوه سنه تطبیق ایتک ایستیانلر «اولمه صوقاق سپورکسی قالدین قادینجق اول» یولنده کی اثرلرنده صرف ترکیه اولان کله لری بیله برچوق امالات و تغییرات ایله ترکیه لکدن چیقارمغه مجبور اولمشلارد. اوجهته بزده عادی لقردی بی آندیره حق بر محاوره نظم اولنه بیلک عادتاً محال گورینور. نقی شیوه سنده یازیله جک برتیا ترونک ایسه اگلجه لگی مسخره لغه منحصر قاله جفی معلومدر. بحر طویل دینیلان و سائر اشعاردن تمیزی یگر می بش اوتوز و بلکه قرق الی مصراعده برقافیه کتیر مک و یا تعیر آخرله سوزی ممکن مرتبه قافیه سز نظم ایتک خصوصندن عبارت اولان طرزنی تیاروده قوللانیق قابلسده بونده ده ذاتاً شیوه لسانه مغایر اولان حرکات و سکنات عروضیه اتباع مجبور تیینه سوزی بتون بتون عثمانلی اداسندن چیقاریور. ترکیه مزده برده افاعیل و تفاعیل قیدندن بری یارمق حسابیه دیدیگمز وزن موجود اوله رق، ملی اشعارمز اوقاعده به توفیق اولمق لازم گله جگنده شبه یوق ایسه ده، یارمق حسابیه سویلنیلان شیয়ারده عجم تقلیدی اولان آثاره نسبتله آهنگ لطافت غایت آز اولدقدن بشقه اوپول عامیانه مالایغی لره مخصوص و بناء علیه اساساً زوزکک عد اولندیغندن ادبیاتمزک بولنسدینی درجه به نسبتله جدی بر اثر تحریرینه خدمت ایده بیلک صلاحیتدن بریدر. حتی بویولده نه قدر گوزل برشی یازلسه سامعه نك اشتلافسز لنی جهتیه ینه عامیانه گورینور. بومقدماتدن آگلاشلدی که لسانک شمدیکی حالیه برابر موزون برتیا ترو تحریرینه امکان مساعد اولیور. عجا بوا مکانسزلق ادبیاتمزجه نقیصه میدر؟ بگا قالیرسه دگل.

شعر نه در؟ کتابلرده «موزون و مقفا کلامدر» جمله سیله تعریف اولنیور.

موزوندن مراد برکلامک عروضی و هیچ اولمزسه آنک اصلی اولان ساکن و متحرک ترتیبه توافقی ایسه بوقصر و اطاله حرکاتده توازنه رعایت برچوق لسانلرک و ازجه فرانسزجه نك اشعارنده و حتی بزم « پارمق حسانی » دینیلان داستانلرده، فلانلرده موجود دگلدر . قافیه ایسه السنه قدیمه نك علی العموم و شمعی سویلنیلان لسانلرک اکثر آثار منظومه سنده یوقدر . بوندن آکلا - شایرکه شعر ایچون « موزون و مقفا » تعیری افرادینی جامع ، اغیارینی مانع برتعریف اوله ماز .

حقیقت! اومروسك داستانلری سنه لرجه حافظه انامدن بشقه یازيله جق برلوحه بوله مامش ایکن الان عینيله باقیدر . معلم اول ارسطونك آثار حکمیة سی ملیونلرجه شاگردلر، شارحلر النده طولاشمق ده ایکن ینه برطاقم اجزاسی ضیاعدن قورتيله مامش . اعظم معجزات الهیه اولان قرآن کریمی ارباب انکار شعدن بشقه وصف ایده جک برشی بوله مدینیه ده معلومدر . بو حالده شعره آثار حکمدان پایدار اوله جق - حتی هدایتیاب حقیقت اوله میانلر نظرنده کلام الهیه (حاشا) مشبه به عد اولنه جق قدر مزیت ویرن ماده ترتیب هجاده برانتظام ایله برقاج کله ده بر ویا ایکی حروفک تکررندن عبارت عد اولنق ، عالم انسانیتک ذوق بدایعنه بیوک برنقیصه اسناد ایتمکدر . بودرلو تعریفلرک قبولی برکلامک ، حتی عروضه مطابق اولوب اولمدیغنی آکلامق ایچون تقطیعنه مجبور اولان ظاهر بینلره براقه لم ده وجدان حقیقت و فکر حکمتله مألوف اولانلرک بو باده ایراد ایتدکاری تعریفلره باقه لم ! اعظم اسلامدن حضرت مولانا شعری :

« اذ کرامات بلند اولیاست

« اولین شعرست و آخر کییاست

کلامیله و جناب نظامی ده شاعری :

« پیش و پشی بست صف کبریا

« پس شعرا آمد و پیش انیا

اداسیله وصف ایدرلر. فقط او اوصافک جمله سی ده شعر و شاعریت ایچون یک مقدس مقاملردن، یک مبارک لسانلردن ایشدلمش بر رستایش مفخرتدر .

ارباب حکمت دخی طبیعتک ناطقه یه و یردیگی بوقسم افاده نک ماهیجه نه قدر تحریات و تدقیقاته گیرشمش ایسه - کلیاتک تعریفنده درکار اولان استحال جهتیله - صریح و واضح برحد تعیننده اثبات عجز ایدرک شعر ناطقه وجدان و یا لسان خیالدرگی تشبیهات شاعرانه ایله اکتفا ایشلردر.

بعض اصحاب مطالعه « برسوز حسن مال و مقالی جامع اولمق شرطیله - اساساً حقیقته مطابق ایسه ادیبانه، حقیقته مشابه ایسه شاعرانه در »

دیرلرکه بوده شعره برحد بیان ایتماکله برابر یالکڑ شعر دنیلدیگی زمان بر شاعرک وجداننده حاصل اولان معنایی بر درجه یه قدر گستره بیلیر. (مقالات شاعرانه ایچون حقیقته موافقت یرینه حقیقته مشابهت شرط اولدینی پیش نظره آلتیجه عین حقیقت اولان آیات کریمه و احادیث نبویه نک شعر نوعندن اولدینی ده بالبداهه تحقّق ایدر .)

زمانکزک تدقیقات فکریه سنجه تیاترولرک یازیلدیشینده ملتزم اولان شعر و یا دها صحیح تعبیریله وزن دگل فکر شاعرانه در .

یوقاریده بلمناسبه سولشدک که شکسیر، اویونلرینک اک مهملرنده بیله نظم آرمسنه نثر قارشیدر . حال بوکه تیاتروده آنک استعمال ایتدیگی شعر قافیه سز اولدیغندن بالطبع تنظیمنده نثره یقین سهولت اولدینی کبی محاوره طریزینده عادی سوز قدر مساعددر .

فرانسزلریونان طورینک جمله دن زیاده طرفدارای ایکن شعرلری افاعیل و قاعیلدن بری اولمغله برابر یالکڑ قافیه لی اولدیغندن طولایی محاوره یه القا ایتدیگی صعوبت فرانسه ادبایی بیننده منظوم تیاتر و یازمق عادتیی رفع ایشلر گیدر . و یقتور هوغونک تیاترولرنده قاچ دانه منظوم وار ایسه آنک نصفی قدرده منشور بولنور . منشورلرینک ماده جه اهمیت وجدیتی ده منظوملرندن آشاغی دکلدر . گرك و یقتور هوغو و گرك زمانه نک سائر

ادباسی موزون تیاترولرنده طرز شعری اوقدر تبدیل ایشلردرکه عبارت لرك اکثریت اوزره مصراع آره سنده کسپله گلدیگنه و اونده و بلکه یگریمی ده برکته قافیه خاتمه کلامه تصادف ایتدیلمدیگنه نظراً دکنلدیگی وقت منظوم اولدیغنه احتمال ویرلر .

بویله وزن وقافیه جه بزه نسبت قبول اتمیه جک برقاج درلو سهولتله مالک اولان قوملر تیاترونک شاعرانه لگنی معنی وخیالاتنده آرایه رق نظم یولسندن ممکن اولدقجه تباعده چالیشیرلر ایکن بزده حالا سلس برحکایه تنظیمنه مساعد اولیان شعر مزله منظوم تیاترو یازمعی التزام ایتک لسانمزده تیاترو یانلسون دتمک اولور .

تیاترولرك موزون اولمسندن گله جک محسنانه ایسه سانک شیوه سنده کی لطافت وخیالات شرقیه ده اولان قوت مع زیاده تقابل ایدر ظن ایدرم .

§

اویونک صورت تحریرنده مثلاً [تاتارلر ، اللرنده کی قرباجلری آتسلر قلعهلرمنک خندقلرینی طولدرر] و یا [بر تاتار قاریسی آلتش ارکگمزه مقابله ایدیور] گبی صرف مبالغه ایچون یازلمش عد اولنه جق شیر گورینور . حال بوکه بونلرك برنجیسی محمد خوارز مشاهک لسانندن چقمش سوزلردن وایکنجیسی تاریخلرك اتفاق ایلدیگی روایتلردندر .

سیف الدینک دشمن قارشیسنده پادشاه اردوسندن آیرلق گبی برخیاقتی یالکر آتسه قرباج اورلدیغیچون ارتکاب اتمیسه ده عقله پک بعید گورینور . احتمال که خائک حرکته بشقه سبیلر واردر . فقط تاریخلرك افاده سنه گوره سیف الدینک اختلافه گوستردیگی بهانه آت مسئله سی اولدیغندن اوقدر واهی بر ماده بی حرکتک سبب اصلیسنی ستر ایچون میدانه قویمقدن حیا ایتیمان بر آدم اوله مناسبتر بر سبب ایچون ارتکاب خیانتندن ده چکنیه . چکنه نظراً بوخصوصده روایت تاریخیه یرینه خیالی بروقه ترتیبه لزوم گورمدم . بوقدر افاداتی اختیارم بعض نوظهور فکرله اتباعاً اثر عاجزانه می

ایسترایستز خلقه بگندیرمک ایچون دگلدر . یالکز جلالک دوچار
 اوله بیله جگی موأخذهلر حقنده خاطر مه گلان برقاچ موأخذهی بیان ایتمک
 ایستدم . گوره مدیگم ویا آگلایه مدیگم قصورلریچون ینه اصحاب مطالعه نک
 مروت خطا پوشانه لرینی استدعا یه مجبورم . نامق کمال

ختم

رئان راق روسونک نوال الویزندن

اون برنجی مکتوب

(زولیدن - سن برویه)

عجم! یوما فیوما سزه دها زیاده کسب ارتباط ایتمکده اولدیفی حس
 ایدیورم . بوندن بویله سزدن مفارقه مقتدر دکلم . اک اوفق برغیوبتکز
 بیله بنجه برحال تحملگداز اولدیفی جهته مقادیا سزگله مشغول اولق ایچون
 یا هرگون سزی گورمک ویاخود وقتی سزه یازمقله امرار ایتمک لازمدر .
 اشته بو وجهه عشق و محبت سزک عشق و محبتکزه افزایش بوله بور . زیرا
 مقاصدکزه دها گوزل وصول ایچون ابتدا گوستردیگکز برهول و خشیت
 جعلیه بدل شمدی بنی تنفیر ایتمک خوف صحیحله نه مرتبه سومکده اولدیفکز
 مجزومدر . سزده . قلبک تخیلات و تصورات متعجبه سی بحرانی اوزرینه اولان
 حکم و تأثیرینک فرق و تمیزینی پک اعلا بیلورم . و شمدیکی بولندیگکز تحلفده
 ابتداکی غلیانگزدن یوزکره دها زیاده اشتیاق و محبت گوریورم . شوراسیده
 رعنا معلومدرکه بولندیگکز شوحال ، داعی قسوت اولقله برابر اذواق ولدانندن
 مبرا دگلدر . هر برسی کندی لهنده اوله رق داخل حساب اولوب هیچ
 برسی سودیگنک قلبنده محو وها اوله میه حق فدا کارلقلرده بولنق برعاشق
 صادق ایچون برحال لطافتیرادر . حتی رقت قلیهم سزجه معلوم اولدیفندن